

Actieagenda

4

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019 - 2021

DE JONGEREN STAAN CENTRAAL

“Hoe hard moet je roepen dat je in crisis zit om echt hulp te krijgen?”
(bron: het Jongerenpanel)

GEVOLGEN CORONAVIRUS

De coronacrisis heeft een enorme impact op ons dagelijks leven. Zeker op dat van dak- en thuisloze jongeren. De urgentie van de acties en prioriteiten in het Actieprogramma en in deze actieagenda worden in deze tijd nog meer duidelijk.

FINANCIËN

Programmabudget, anders besteden van middelen, cofinanciering

AGENDA

LOPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Volwaardige jongerenparticipatie
- Inzet op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Doorbraakmethode toepassen
- LHBTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

Uitgangspunten en Borging Actieprogramma
Verdiepen en verbreden jongerenparticipatie
Borging geleerde lessen

Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie
Vindbare informatie voor jongeren
Soepele overgang van 18- naar 18+
Regie inbedden in pilotgemeenten

Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid
Voorkomen en oplossen van schulden
Vernieuwende interventies

Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
Opleiding en startkwalificatie

Actielijn 4: Opvang en wonen
Design thinking in woonconcepten
Huisvesting met en zonder begeleiding
Publiek-private samenwerking
Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

AANLEIDING

9.400

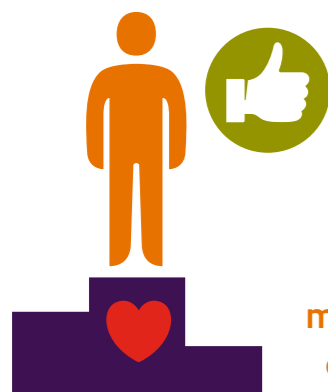
dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering van het aantal dak- en thuisloze jongeren in Nederland en bieden maatwerk ondersteuning op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- Maatschappelijke kosten en baten
- Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

PROGRAMMA- AANPAK

- Mix van verschillende type acties gericht op het realiseren van een doorbraak
- Actieve rol verschillende typen partijen (publiek en privaat)
- Periodiek bepalen prioriteiten met adviezen van Klankbordgroep en Jongerenpanel

RAPPORTAGE

Periodieke rapportage
Tweede Kamer

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

Actieagenda

4

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland
DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

DE JONGE STAAN O...

"Hoe hard m...
crisis zit om...
(bron: het Jon...

PROG AANPA...

- 1 Mix v...
geric...
- 2 Actie...
parti...
- 3 Perio...
van v...

Periodieke
rapportage
Tweede Kamer

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

Actieagenda

4

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019 - 2021

Onderdeel van de Meerjarenagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Programma-budget, anders besteden
van middelen, cofinanciering

AGENDA

LOPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Volwaardige jongerenparticipatie
- Inzet op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Doorbraakmethode toepassen
- LHBTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

Uitgangspunten en Borging Actieprogramma

- Verdiepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma

Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie

- Vindbare informatie voor jongeren
- Soepele overgang van 18- naar 18+
- Regie inbedden in pilotgemeenten

Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid

- Voorkomen en oplossen van schulden
- Vernieuwende interventies

Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing

- Opleiding en startkwalificatie

Actielijn 4: Opvang en wonen

- Design thinking in woonconcepten
- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels

- Maatwerk participatiewet

ACTIEPROGRAMMA

AANLEIDING

Het aantal dak- en thuisloze jongeren van 18-27 jaar in ons land is fors. Dat is onacceptabel stelde staatssecretaris Paul Blokhuis vast.

Op 1 januari 2018 waren ongeveer 9.400 jongeren tussen de 18 en 27 jaar dak- en thuisloos in Nederland. Dit blijkt uit de laatste schatting van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze jongeren hebben in veel gevallen te maken met complexe, meervoudige problematiek, zoals financiële, psychische en/of verslavingsproblemen, soms in combinatie met een (licht)verstandelijke beperking. Deze jonge mensen missen de kans op een eerlijke start in hun volwassen leven. Terwijl zij juist de ruimte moeten krijgen om hun talenten te ontwikkelen en toe te werken naar een zelfstandige toekomst.

Om deze jongeren te helpen is in 2019 het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021 gelanceerd. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) coördineert het Actieprogramma en werkt hierin samen

met de ministeries BZK (wonen/Rijksvastgoedbedrijf), JenV (voor rechtsbescherming), OCW (onderwijs), SZW (werk en inkomen), de VNG en de 14 deelnemende pilotgemeenten, de partijen van de Meerjarenagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, de partijen van de Aanpak 16-27, kennisinstututen, Stichting Zwerfjongeren Nederland en diverse Jongerenplatforms. De 14 pilotgemeenten zijn: Almere, Amsterdam, Alkmaar, Arnhem, Den Haag, Dordrecht, Enschede, Haarlem, Leiden, Purmerend, Rotterdam, Utrecht, Maastricht en Groningen.

Ook jongeren zelf werken mee bij het bedenken en uitvoeren van de acties uit het programma via het Jongerenpanel. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies.

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren
Kwalitatieve indicatoren

ZIJN?

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

ACTIEPROGRAMMA

AMBITIE

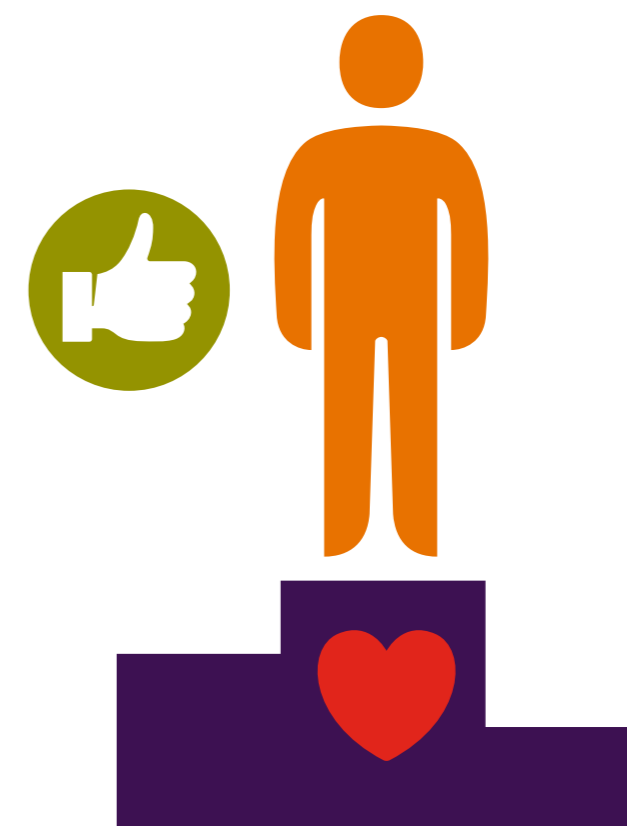
Het Actieprogramma heeft 2 centrale doelstellingen:

- 1 **Kwantitatief:** het realiseren van een forse vermindering van het aantal dak- en thuisloze jongeren (18-27 jaar) in Nederland, het terugdringen van het aantal jongeren waarbij sprake is van terugval, het voorkomen van wachtlijsten voor de jongerenopvang en het verkorten van de gemiddelde duur in de jongerenopvang naar maximaal 3 maanden. Het gaat daarbij zowel om het terugdringen van het huidige aantal dak- en thuisloze jongeren als het voorkomen van nieuwe instroom.
- 2 **Kwalitatief:** het realiseren van een continu verbeterende uitvoeringspraktijk. Gemeenten en samenwerkingspartners zetten actief in op preventie en ondersteunen jongeren op een laagdrempelige wijze op alle benodigde levensgebieden. Jongeren kunnen zich hierdoor zo snel mogelijk herstellen en zich op de toekomst richten. Zij worden niet losgelaten voordat sprake is van een duurzame stabiele situatie.

Het Actieprogramma gaat hierbij uit van de algemeen geldende mensenrechten. Elk mens, dus ook elke jongere, heeft recht op zaken als huisvesting, een behoorlijke

levensstandaard, toegang tot zorg en volwaardige participatie. Het Actieprogramma hanteert daarnaast de volgende inhoudelijke uitgangspunten:

- 1 **Preventie, nazorg en regie** - gemeenten brengen in afstemming met betrokken partijen actief (dreigende) dak- en thuisloze jongeren in beeld. Zij bieden passende ondersteuning met respect voor de autonomie van de jongere. Het principe hierbij is dat bij een jongere niet losgelaten wordt totdat op alle levensgebieden sprake is van een duurzame situatie;
- 2 **Helpende regels** - geen enkele jongere wordt dak- en thuisloos als gevolg van tekortschietende (uitvoering van) regels;
- 3 **Financiële bestaanszekerheid** - elke jongere is in staat om in zijn eigen levensonderhoud te voorzien, waar mogelijk met een reguliere baan als bron van inkomen (al dan niet met extra begeleiding). Hierbij wordt (waar mogelijk) rekening gehouden met de onderhoudsplicht van ouders tot het 21e levensjaar;

- 4 **Persoonlijke ontwikkeling en scholing** - elke jongere wordt in staat gesteld om (opnieuw) een opleiding te volgen, een startkwalificatie te behalen of zich op een andere passende manier persoonlijk te ontwikkelen;
- 5 **Opvang en wonen** - geen enkele jongere leeft meer op straat. Er is geen wachtlijst om in gespecialiseerde jongerenopvang of beschermd wonen te komen en binnen uiterlijk 3 maanden is sprake van een duurzame woonplek (waar mogelijk: in de eigen thuissituatie/ het vertrouwde netwerk). Hierbij ligt een sterke focus op het realiseren van voldoende passende woonruimte voor de doelgroep.

ACTIEPROGRAMMA

REFLECTIE

Om de doelstellingen te behalen reflecteert het programmateam samen met alle betrokken partijen continu aan de hand van deze 3 centrale (toets)vragen:

- 1 Samengaan praktijk en beleid:** Wat komt naar voren uit de praktijk en wat betekent dit op het gebied van (de communicatie over/ uitvoering van) regels? Zijn ze helpend of leveren ze in de praktijk knelpunten op, die het op een positieve manier ondersteunen van (potentieel) dak- en thuisloze jongeren in de weg staat?
- 2 Inzet financiële middelen:** De maatschappelijke kosten van dak- en thuisloosheid onder jongeren, onder andere voor opvang, zijn aanzienlijk. Hoe kunnen alle betrokken partijen de aanwezige financiële middelen zo goed mogelijk inzetten? Hoe kan de transitie van (nood- of crisis) opvang naar een op de toekomstgerichte aanpak voor

jongeren worden gemaakt met de juiste inzet van financiële middelen?

- 3 Integrale aanpak:** Er zijn verschillende partijen en betrokkenen die een positieve bijdrage kunnen leveren voor dak- en thuisloze jongeren. Hoe kunnen het Rijk, gemeenten, bedrijfsleven, (jeugd)zorg- en onderwijsinstanties, woningcorporaties, (maatschappelijke) organisaties, de jongeren zelf én medeburgers actief bijdragen aan een duurzame toekomst voor de jongeren?

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogr
Dak- en Thu
Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuis
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

WAT
KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

- Actielijn 5: Helpende regels
- Maatwerk participatiewet

JULI-JANUARI 2020

JANUARI-JULI 2021

rogramma

ngerenparticipatie

mma

ge

erheid

en

ng en scholing

ACTIEPROGRAMMA

GEVOLGEN CORONACRISIS

Impact van de coronacrisis op kwetsbare groepen is groot:

De coronacrisis heeft een enorme impact op het dagelijks leven van iedereen. Zeker op dat van (dreigend) dak- en thuisloze jongeren. De urgentie van de acties en prioriteiten in het Actieprogramma is actueler dan ooit. Deze periode brengt juist voor deze kwetsbare groep veel onzekerheden met zich mee: spanningen stijgen, het weinige netwerk dat jongeren soms nog hebben raakt sneller uitgeput en de jongeren die nog bij vrienden of familie konden verblijven kunnen nu eerder gedwongen worden de straat op te gaan. Het realiseren van financiële bestaanszekerheid, persoonlijke ontwikkeling en onderdak komen nog meer onder druk te staan.

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

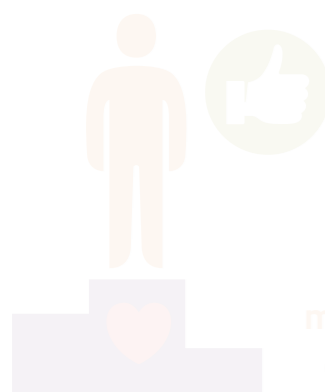
dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering van het aantal dak- en thuisloze jongeren in Nederland en bieden maatwerk ondersteuning op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Let op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Voorbraakmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Gangpunten en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma
- Lijn 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verrijkbare informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Lijn 2: Financiële bestaanszekerheid
  - Voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Lijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Leiding en startkwalificatie
- Lijn 4: Opvang en wonen
  - Design thinking in woonconcepten
  - Huisvesting met en zonder begeleiding
  - Publiek-private samenwerking
  - Bestaand goed omvormen in huisvesting

- Lijn 5: Helpende regels
- Maatwerk participatiewet

Actieag

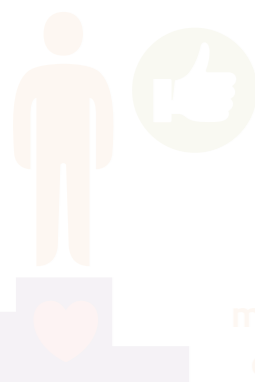
Dit is een interactief document

Actieprogr
Dak- en Thu
Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland
DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuis
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

ACTIEPROGRAMMA

PROGRAMMA- AANPAK

De wereld om ons heen verandert snel, nog eens versterkt door de coronacrisis. Dat vraagt om een flexibele programma-aanpak die zich kan aanpassen aan de nieuwe omstandigheden. Resultaten uit de lopende acties leiden tot nieuwe inzichten, die meegenomen worden bij de uitvoering. Het goede gesprek hierover met o.a. de Klankbordgroep en het Jongerenpanel is cruciaal. De programmatische aanpak van het Actieprogramma kenmerkt zich als volgt:

- 1 Een mix van advisering en ondersteuning aan gemeenten en lokale pilots;
- 2 Actief betrekken van alle type partijen die iets bij kunnen dragen;
- 3 Periodiek bepalen van de prioriteiten op basis van de verwachte impact, samen met de samenwerkingspartners;
- 4 Versterken en verbreden van wat werkt in de praktijk;
- 5 Aandacht voor vernieuwend denken en voor de (uitvoering van) relevante wet- en regelgeving.

rapportage
Tweede Kamer

WAT
KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

Actielijn 4: Opvang en wonen

- Design thinking in woonconcepten
- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

Actieagenda

4

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

DE JONGE STAAN O

"Hoe hard m
crisis zit om
(bron: het Jon

PROG AANPA

- 1 Mix v
geric
- 2 Actie
parti
- 3 Perio
van v

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

ACTIEPROGRAMMA

RAPPORTAGE

De Tweede Kamer wordt via de voortgangsrapportage beschermd wonen en maatschappelijke opvang periodiek over de voortgang van het Actieprogramma geïnformeerd.

rapportage
Tweede Kamer

WAT
KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

AGENDA

LOPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Volwaardige jongerenparticipatie
- Inzet op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Doorbraakmethode toepassen
- LHBTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

Uitgangspunten en Borging Actieprogramma

- Verdiepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma

Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie

- Vindbare informatie voor jongeren
- Soepele overgang van 18- naar 18+
- Regie inbedden in pilotgemeenten

Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid

- Voorkomen en oplossen van schulden
- Vernieuwende interventies

Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing

- Opleiding en startkwalificatie

Actielijn 4: Opvang en wonen

- Design thinking in woonconcepten
- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels

- Maatwerk participatiewet

ACTIEPROGRAMMA

HOE METEN?

1 Kwantitatief:

- **Schatting CBS:** Het CBS maakt een jaarlijkse schatting van het aantal dak- en thuisloze jongeren in Nederland. Op 1 januari 2018 telde Nederland volgens schatting van het CBS 9.400 dak- en thuisloze jongeren tussen de 18 en 27 jaar. Er is geen landelijk beeld van de leeftijdsopbouw van deze groep of van het aantal dak- en thuisloze jongeren onder de 18 jaar. De eerstvolgende schatting (over 2019) komt naar verwachting begin 2021 uit.
- **Monitor Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren:** Om het aantal dak- en thuisloze jongeren in de 14 pilotgemeenten beter in beeld te krijgen is in 2020 een o-meting uitgevoerd over het jaar 2019. Hiertoe is een monitor ontwikkeld, waarbij de CBS-definitie van dakloosheid is aangehouden. Medio 2021 wordt een 1-meting verwacht die inzicht geeft over kalenderjaar 2020. In de nulmeting zijn 3.913 dak- en thuisloze jongeren geteld, met een gemiddelde leeftijd van 22 jaar. Van deze groep jongeren is twee derde man. Ruim zeventig procent van de jongeren is afkomstig uit de vier grote steden: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht.
- **Meer inzicht, beter sturen:** Hoe beter inzicht verkregen wordt in deze groep, des te beter gemeenten in staat zijn te werken aan oplossingen in lokaal en regionaal beleid. In de monitor wordt onder meer gemeten hoeveel jongeren dak- of thuisloos zijn, bij hoeveel van deze jongeren sprake is van herhaalde dak- en thuisloosheid (terugval binnen 18 maanden), wat de gemiddelde wachttijd is voor jongeren voor een plek in de jongerenopvang en wat de gemiddelde duur is van de opvang.
- **Verbeterde registratie van data:** Door hun deelname aan het Actieprogramma zijn 14 pilotgemeenten bewust bezig met het verzamelen en aanleveren van deze informatie. We doorlopen met hen een proces om de kwaliteit, volledigheid en vergelijkbaarheid van aangeleverde gegevens te verbeteren. Het streven is dat gemeenten hun registratiesysteem in de looptijd van het Actieprogramma steeds beter en completer hebben ingericht. Bij een verbeterde monitoring kan beter inzicht gegeven worden over de aard en omvang van de doelgroep. We zien daarbij op dit moment tussen gemeenten nog grote verschillen in de wijze van registratie en dataverzameling.

- **Jongeren beter in beeld kan leiden tot toename cijfers:** Ook hebben zij door de inspanningen in de pilots de groep dak- en thuisloze jongeren binnen hun gemeenten steeds beter in beeld. Zo is de groep ‘spookjongeren’¹ nu veelal buiten beeld, maar is het de uitdrukkelijke wens van de gemeenten en VWS om ook deze groep op de radar te krijgen. Deze factoren zorgen ervoor dat het aantal dak- en thuisloze jongeren in latere metingen mogelijk hoger is dan in de nulmeting. Dit hoeft dus geen werkelijke toename van het aantal dak- en thuisloze jongeren te betekenen. Waarschijnlijker is het dat gemeenten een groter deel van de groep in beeld hebben.

¹ Spookjongeren zijn jongeren tussen 18 en 27 jaar die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen, maar wel in de gemeente verblijven. Zij kunnen staan ingeschreven op een ander adres dan waar zij wonen of uitgeschreven zijn uit het bevolkingsregister.

ACTIEPROGRAMMA

HOE METEN?

2 Kwalitatief:

- **Online magazine:** De cijfers laten zien dat er nog veel werk verzet moet worden om dakloosheid onder jongeren tegen te gaan. Maar er gebeuren ook ongelooflijk veel goede dingen. Het is belangrijk om deze verhalen in beeld te brengen. Daarom worden vanaf eind 2020 tot eind 2021 verhalen van professionals, gemeenteambtenaren en dak- en thuisloze mensen opgetekend in een online magazine. Het doel hiervan is: 1) de kwantitatieve monitor aanvullen met 'kwalitatieve' gegevens over de ingezette beweging in het land; 2) gemeenten en gemeentelijke partners inzicht geven hoe je tot bepaalde resultaten komt en hen inspireren hiermee aan de slag te gaan. Het magazine kunt u vinden op www.iedereenondereendak.nl/magazine.
- **Praktijktoets:** Door middel van praktijktoetsen heeft het Jongerenpanel dak- en thuisloze jongeren en professionals geïnterviewd om inzicht te krijgen in de regie, laagdrempeligheid en de kwaliteit van de ondersteuning aan (dreigend) dak- en thuisloze

- jongeren in de 14 pilotgemeenten. Daarbij is getoetst in hoeverre jongeren integraal worden ondersteund op alle benodigde levensgebieden. Hierbij hanteren ze het principe dat niet los gelaten mag worden totdat sprake is van een duurzame stabiele situatie op de 'big 5': support, wonen, zinvolle daginvulling, financiën en zorg.
- **Reflectiesessies:** Er vinden frequente reflectiesessies met de 14 pilotgemeenten plaats waarin voortgang, het proces en geleerde lessen worden gedeeld. Er is voortdurend contact met het jongerenpanel. Ook de klankbordgroep wordt regelmatig gevraagd hun mening te geven over de voortgang van het Actieprogramma.

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogr
Dak- en Thu
Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuisl
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

JULI-JANUARI 2020

JANUARI-JULI 2021

rogramma

ngerenparticipatie

ma

te

erheid

n

ng en scholing

ng

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering van het aantal dak- en thuisloze jongeren in Nederland en bieden maatwerk ondersteuning op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

ACTIEPROGRAMMA

FINANCIËN

Voor de totale looptijd van het Actieprogramma 2019- 2021 is 4.180.000 euro beschikbaar. De helft van de middelen wordt besteed aan de pilots (coördinatie IPW en projectleiders pilotgemeenten), het resterende budget wordt verdeeld over de kosten voor de actieve participatie van jongeren (o.a. Jongerenpanel) en de overige acties. Daarnaast zet het Actieprogramma op gemeentelijk niveau vooral in op het anders besteden en organiseren van reeds beschikbare middelen.

Cofinanciering door samenwerkingspartners is voor alle acties een belangrijk uitgangspunt. Dit past bij de gedeelde maatschappelijke uitdaging en de baten die preventie van dak- en thuisloosheid oplevert. Hierbij is tot nu toe door andere departementen, gemeenten, verwante VWS-programma's en Kansfonds voor ruim 4,3 miljoen mee geïnvesteerd, op een oorspronkelijk programmabudget van €4,18 miljoen. VWS is erg blij met het Kansfonds als partner!

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Zet op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Voorbraakmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Uitgangspunten en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma
- Doelstelling 1: Preventie, nazorg en regie
- Beschikbare informatie voor jongeren
- Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
- Regie inbedden in pilotgemeenten
- Doelstelling 2: Financiële bestaanszekerheid
- Voorkomen en oplossen van schulden
- Nieuwende interventies
- Doelstelling 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
- Leiding en startkwalificatie
- Doelstelling 4: Opvang en wonen
- Design thinking in woonconcepten
- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Huisvesting goed omvormen in huisvesting
- Doelstelling 5: Helpende regels
- Samenwerkend participatiewet

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

ACTIEPROGRAMMA

WAT KAN JOUW BIJDRAGE ZIJN?

Het centrale doel van het Actieprogramma is het aanboren van energie en actiegerichtheid bij iedereen die kan bijdragen aan de gezamenlijke uitdaging. Om dat op gang te helpen delen we graag bewezen succesvolle aanpakken en bijbehorende persoonlijke verhalen. Deze zijn te vinden op het platform www.iedereenondereendak.nl, zodat iedereen ermee aan de slag kan gaan!

Wil je op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het Actieprogramma, meld je dan aan voor de nieuwsbrief via www.iedereenondereendak.nl.

Het delen van kennis, ervaring en/of succesvolle initiatieven kan ook via het platform www.iedereenondereendak.nl.

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Let op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Voorbraakmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Gangpunten en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma
- Doelstelling 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verrijkbare informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Doelstelling 2: Financiële bestaanszekerheid
  - Voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Doelstelling 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Leiding en startkwalificatie
- Doelstelling 4: Opvang en wonen
  - Design thinking in woonconcepten
  - Huisvesting met en zonder begeleiding
  - Publiek-private samenwerking
  - Huisvesting goed omvormen in huisvesting
- Doelstelling 5: Helpende regels
  - Samenwerkend participatiewet

LOPENDE ACTIVITEITEN

VOLWAARDIGE JONGERENPARTICIPATIE

Werkplaatsen Jongerenpanel: Een belangrijke pijler van het Actieprogramma is dat de ervaringen en ideeën van jongeren worden meegenomen in het realiseren van de ambities van het Actieprogramma. Het Jongerenpanel laat de stem van jongeren horen en wil zo concreet mogelijk bijdragen aan de verschillende pijlers uit het Actieprogramma. Dit wordt gedaan vanuit “werkplaatsen”, de thuishavens waar jongeren welkom zijn om mee te denken en mee te doen aan het Actieprogramma. Hier denken jongeren niet alleen vanuit eigen ervaring mee maar halen zij ook verhalen en ideeën op van andere jongeren uit het hele land en sparren ze met professionals die dagelijks met deze doelgroep werken. Daarnaast werken ze aan hun eigen toekomstperspectief zodat hun bijdrage niet alleen andere jongeren verder helpt, maar ook voor hen persoonlijk een springplank is naar een stabiel en beter leven.

Empowerment jongeren: De actieve participatie door jongeren wordt ondersteund door Up to Us en Humint Solutions. Naast het Jongerenpanel coördineren en begeleiden zij het TINO traject, in dit traject krijgen dak- en thuisloze jongeren de kans om aan hun eigen toekomst te werken in de vorm van bijvoorbeeld een onderneming of initiatief dat ze een duurzame kans geeft op de arbeidsmarkt. De talenten van de jongeren staan hierbij centraal.

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren

Kwalitatieve indicatoren

AGENDA

LOPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Volwaardige jongerenparticipatie
- Let op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Verbraakmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Doelgangpunten en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma
- Doelrijlijn 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verder te verbeteren informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Doelrijlijn 2: Financiële bestaanszekerheid
  - Voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Doelrijlijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Leiding en startkwalificatie
- Doelrijlijn 4: Opvang en wonen
  - Design thinking in woonconcepten
  - Huisvesting met en zonder begeleiding
  - Publiek-private samenwerking
  - Stoepgoed omvormen in huisvesting

Doelrijlijn 5: Helpende regels

Maatwerk participatiewet

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogr Dak- en Thu Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuis
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

LOPENDE ACTIVITEITEN

INZET OP JONGERENREGISSEUR

Het belang van regie: Een van de zaken die altijd door ervaringsdeskundige jongeren wordt genoemd als verbeterpunt, is het regelen van een vaste contactpersoon die de regie houdt op de ondersteuning. Vrijwel altijd hebben dak- en thuisloze jongeren te maken met meervoudige problematiek die meerdere leefgebieden beslaat. In de 14 pilotgemeenten is de afgelopen periode hard gewerkt om het vraagstuk regie voor deze doelgroep beter te organiseren.

Praktijktoetsen door jongeren: De randvoorwaarden waar een jongerenregisseur aan moet voldoen zijn in de eerste helft van het jaar al opgesteld. Deze zijn in bestuurlijke overleggen bekrachtigd door de wethouders van de 14 pilotgemeenten. Essentieel is bijvoorbeeld praktische hulp bij het vinden van

de weg binnen verschillende regels en kaders, mandaat om processen te versnellen of op te schalen en de klik tussen jongere en de regisseur. Het jongerenpanel heeft de afgelopen maanden bij de pilotgemeenten getoetst hoe gemeenten dit invullen, de uitkomsten hiervan bij het bestuurlijk overleg gepresenteerd en aan een drietal gemeenten de **'goed op weg prijs'** uitgereikt.

Aanbevelingen door jongeren meegenomen in lokale praktijk: Aanbevelingen die het Jongerenpanel o.a. doet: deel informatie en werk samen met de jongere, ken elkaar, vertrouw elkaar en werk samen, werk vanuit één doel en één bedoeling, zorg voor een warme overdracht waarbij niet alleen het dossier, maar ook de jongere in zijn totaliteit wordt gezien. Door deze praktijktoetsen is inzicht verkregen in hoe de pilotgemeenten de regie rondom hulpverlening aan (dreigend) dak- en thuisloze jongeren invullen, alsook in de knelpunten en dilemma's die gemeenten ervaren. De eerste goede voorbeelden van de invulling van deze regie worden ingezet om ook andere gemeenten te inspireren.

Actieagenda

Dit is een interactief document

Actieprogramma Dak- en Thuisloosheid Jongeren 2020

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuis
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

rapportage
Tweede Kamer

AGENDA

LOPENDE ACTIVITEITEN

INSPIREREN VIA ONLINE PLATFORM

Platform iedereenondereendank.nl: Het online platform www.iedereenondereendak.nl is een aantal maanden live. Op het platform zijn vele initiatieven, bewezen effectieve maatregelen en inspirerende praktijkvoorbeelden over dakloosheid voor en door jongeren, professionals en gemeenten gedeeld. De website trekt elke maand ruim 1000 bezoekers.

Kennis delen en verbinden: Na livegang heeft de afgelopen periode in het teken gestaan van interactie en het leereffect via dit platform te realiseren. De interactie creëren we

op een LinkedInpagina die aan de website verbonden is. Dit vormt een laagdrempelige manier voor professionals om actief mee te denken en te reageren op berichten van andere professionals uit het land. Elke maand heeft de LinkedInpagina een andere gastredacteur, waardoor het werkveld optimaal betrokken wordt en invulling wordt gegeven aan het gedeelde karakter van dit platform. De LinkedInpagina heeft een groot bereik met 1300 volgers. Berichten worden gemiddeld door 500 tot 1500 mensen gezien.

Gezamenlijke nieuwsbrief Actieprogramma en Brede Aanpak:

Daarnaast wordt elke maand een nieuwsbrief verzonden. In deze nieuwsbrieven zijn goede voorbeelden, oproepen en het laatste nieuws over de aanpak van dak- en thuisloosheid opgenomen. Inmiddels wordt de nieuwsbrief verzonden naar 769 unieke adressen.

JULI-JANUARI 2020

JANUARI-JULI 2021

programma

jongerenparticipatie

programma

de

erheid

en

ing en scholing

Actielijn 4: Opvang en wonen

Design thinking in woonconcepten

Huisvesting met en zonder begeleiding

Publiek-private samenwerking

Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels

Maatwerk participatiewet

LOPENDE ACTIVITEITEN

DOORBRAAK- METHODE TOEPASSEN

Doorbraakmethode: De ambitie om het aantal dak – en thuisloze jongeren met 100% te verminderen wordt door 14 pilotgemeenten gedeeld. Samen met het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) doen ze actieonderzoek en werken ze met de doorbraakmethode op casuïstiek niveau. Daarnaast hebben ze gezamenlijk een leeromgeving waarin de 14 gemeenten samen tot verbeterde structurele nieuwe werkwijzen komen waarmee maatwerk efficiënt en effectief kan worden gerealiseerd. Met behulp van de casuïstiek worden gemeenten getraind in de doorbraakmethode en kan waar nodig gebruik worden

gemaakt van doorbraakmiddelen. Deze doorbraakmiddelen zijn beschikbaar gesteld door het Kansfonds en fungeren als 'bureaucratievrij geld'.

Vanuit casuïstiek zoeken naar structurele oplossingen:

De lessen of rode draden die uit de casuïstiek getrokken worden, worden gebruikt om structurele oplossingen te ontwikkelen die alle jongeren in Nederland helpen. De afgelopen maanden is gestart om 'rode draden' uit de casuïstiek te halen. Aan de hand daarvan worden structurele oplossingsrichtingen ontwikkeld door de 14 pilotgemeenten en IPW. Deze oplossingen zullen uiteraard gedeeld worden met alle gemeenten. Ze zijn in de volgende zes clusters gevat:

- 1 Inkomen en schulden
- 2 De overgang van 18- naar 18+
- 3 Integraal werken en denken
- 4 Inkomen en wonen
- 5 Gedragsproblematiek
- 6 Eigen netwerk

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

rapportage
Tweede Kamer

LOPENDE ACTIVITEITEN

LHBTI-JONGEREN

Ontwikkeling van training en opleiding hulpverlening: Naar aanleiding van signalen van LHBTI-jongeren over stigma en discriminatie en een verhoogde kans om dak- of thuisloos te raken, heeft Movisie onderzoek gedaan. Het onderzoek richtte zich op behoeften van professionals en van dak- en thuisloze jongeren met een LHBTI-achtergrond. Hier zijn een aantal aanbevelingen uit gekomen die tot vervolgacties hebben geleid.

Om LHBTI-jongeren en hun netwerk zo inclusief mogelijk te begeleiden zijn bijvoorbeeld het afgelopen half jaar diverse materialen ontwikkeld voor professionals werkzaam in de jeugdhulpverlening, onderwijs en maatschappelijke opvang. Denk hierbij aan een richtlijn voor SKJ (stichting kwaliteitsregister jeugd)-geregistreerde professionals en de oplevering van trainingsmaterialen en fact sheets voor professionals die met jeugdigen werken.

AGENDA

LOPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Let op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Vorbreekmethode toepassen
- LHBTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Doelstellingen en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma
- Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verder te ontwikkelen informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid
  - Voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Begeleiding en startkwalificatie
- Actielijn 4: Opvang en wonen
  - Design thinking in woonconcepten
  - Huisvesting met en zonder begeleiding
  - Publiek-private samenwerking
  - Vastgoed omvormen in huisvesting
- Actielijn 5: Helpende regels
  - Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

VERDIEPEN EN VERBREDEN JONGERENPARTICIPATIE

Inzet Jongerenpanel komende periode: De werkplaatsen worden het komende half jaar mogelijk uitgebreid van twee gemeenten (Den Haag en Arnhem) naar vier. We zijn hierover in gesprek met Haarlem en Utrecht. We willen de komende periode extra aandacht geven aan het thema jongerenparticipatie, zodat ook in de pilotgemeenten structureel jongerenparticipatie plaatsvindt. Het komende half jaar gaat het Jongerenpanel de nadruk leggen op het borgen van lokale jongerenparticipatie binnen gemeenten en organisaties, ook nadat het actieprogramma is afgelopen (actielijn 1). Ook gaat zij adviseren over de inzet van buddy's (actielijnen 1 & 3), over het belang van het snel regelen van een briefadres, en betere informatievoorziening aan jongeren (actielijn 1) en kijken ze hoe kan worden aangesloten bij het doorontwikkelen van bestaande informatievoorziening voor jongeren die jeugdzorg verlaten en 18 jaar worden, met bijzondere aandacht voor jongeren die jeugdzorg verlaten na hun 18e. Ook denken zij mee met het Rijksvastgoedbedrijf en gemeenten in het vaststellen van geschikt publiek vastgoed voor jongerenhuisvesting (actielijn 4), en houden ze ons scherp op hoe de opvang beter kan aansluiten bij de leefwereld van dakloze jongeren (actielijn 4). Tot slot agenderen ze thema's waar zij zelf of jongeren in hun netwerk tegenaan lopen.

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren

Kwalitatieve indicatoren

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

Waardige jongerenparticipatie

Let op jongerenregisseur

Inspireren via online platform

Vorbreekmethode toepassen

BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

Doelstellingen en Borging Actieprogramma

Verdiepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie

Borging geleerde lessen Actieprogramma

Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie

Verrijkbare informatie voor jongeren

Geleidelijke overgang van 18- naar 18+

Regie inbedden in pilotgemeenten

Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid

Voorkomen en oplossen van schulden

Opnieuwende interventies

Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing

Leiding en startkwalificatie

Actielijn 4: Opvang en wonen

Design thinking in woonconcepten

Huisvesting met en zonder begeleiding

Publiek-private samenwerking

Publiek vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels

Maatwerk participatiewet

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren
Kwalitatieve indicatoren

PRIORITEITEN EN VERVOLG

BORGING GELEERDE LESSEN

Levend houden van de in gang gezette beweging: Er is een ongelooflijke berg werk verzet en er staat het komende jaar nog veel op de rol. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het maatschappelijk vraagstuk dakloosheid in 2021 niet volledig opgelost zal zijn. Het komende half jaar richten we ons daarom specifiek op de vraag op welke wijze we de in gang gezette beweging die is ingezet om jongerendakloosheid te voorkomen en terug te dringen, levend kunnen houden. Ook na het aflopen van het Actieprogramma na december 2021. Onderdeel hiervan is ook het actief naar buiten brengen en opschalen van geleerde lessen, werkzame elementen, de resultaten van de actieonderzoeken en de ontwikkeling van de structurele oplossingsrichtingen uit het doorbraaktraject met de 14 pilotgemeenten en IPW.

Samenwerking: We doen dit niet alleen. We zoeken daarbij aansluiting met andere programma's die relevant zijn voor het Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren. Dit zijn in ieder geval de aanpak 16-27 van het Programma Zorg voor de Jeugd en de Brede Aanpak Dakloosheid. Daarnaast maken we dankbaar gebruik van de ideeën en input van de klankbordgroep, het Jongerenpanel, andere departementen, kennisinstituten, en de 14 pilotgemeenten.

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Let op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Doorbraakmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Uitgangspunten en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Borging geleerde lessen Actieprogramma

- Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie
- Verrijkbare informatie voor jongeren
- Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
- Regie inbedden in pilotgemeenten

- Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid
- Voorkomen en oplossen van schulden
- Nieuwende interventies

- Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
- Leiding en startkwalificatie

- Actielijn 4: Opvang en wonen
- Design thinking in woonconcepten
- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Huisvestingsgoed omvormen in huisvesting

- Actielijn 5: Helpende regels
- Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

VINDBARE INFORMATIE VOOR JONGEREN

Actielijn 1: preventie, nazorg en regie

Inspiratiesessie informatievoorziening: Wanneer jongeren sneller en in een vroegtijdig stadium op de juiste plek zijn en de juiste hulp ontvangen, voorkomen we dat problemen groot worden. Goede informatievoorziening heeft hierbij een cruciale preventieve werking. Jongeren in staat te stellen geïnformeerde keuzes te maken vergroot niet alleen hun zelfredzaamheid, maar ook het gevoel dat zij regie over hun eigen leven hebben. Zij zijn immers niet afhankelijk van een hulpverlener die hen de benodigde informatie aanlevert.

Gemeenten hebben behoefte om de verschillende manieren van voorlichting en informatie uit te wisselen met elkaar. Samen met het Jongerenpanel en de pilotgemeenten organiseren we een inspiratiesessie: wat wordt er al gedaan, is er al ontwikkeld, en wat is er nodig om goede en vindbare informatie op alle relevante leefgebieden voor jongeren en hun netwerk breed te delen?

Informatiebehoefte vanuit jongerenperspectief: Het Jongerenpanel brengt kennis in over wat de belangrijkste informatiebehoeften voor (dreigend) dak- en thuisloze jongeren en hun omgeving zijn en hoe deze op een passende en toegankelijke manier te vinden en te presenteren zijn. Het Jongerenpanel denkt mee in de doorontwikkeling van bestaande (landelijke en regionale) informatievoorziening voor jongeren die 18 jaar worden met speciale aandacht voor jongeren die jeugdzorg verlaten. Ook gaat het Jongerenpanel aan de slag met het inventariseren hoe de 14 pilotgemeenten de informatievoorziening lokaal en regionaal nu al geregeld hebben, en wat er beter kan vanuit jongerenperspectief.

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogr
Dak- en Thu
Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuis
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

WAT
KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

- Actielijn 5: Helpende regels
- Maatwerk participatiewet

JULI-JANUARI 2020

JANUARI-JULI 2021

rogramma
jongerenparticipatie

ge

erheid

ng en scholing

ng

PRIORITEITEN EN VERVOLG

SOEPELE OVERGANG VAN 18- NAAR 18+

Actielijn 1: preventie, nazorg en regie

Versterken 18-/18+ ter voorkoming dakloosheid: Het Halsemarapport naar de sociale impact van de Coronacrisis heeft aanleiding gegeven om een krachtige impuls te geven aan een verbeterde doorlopende zorglijn bij het 18e jaar voor jongeren die de Jeugdzorg verlaten. Nog steeds komt 60 à 70% van de dak- en thuisloze jongeren uit de Jeugdzorg. Als het gaat om preventie van dakloosheid onder jongeren, is het investeren in een goede voorbereiding op volwassenheid en een gedegen uitstroom uit jeugdzorg van essentieel belang.

Persoonsgericht aanpak in Groningen en Dordrecht:

Vanuit het Actieprogramma zijn we in samenwerking met de aanpak 16-27 van het Programma Zorg voor de Jeugd, Instituut voor Publieke Waarden en het Nederlands Jeugdinstituut in de gemeenten Dordrecht en Groningen aan de slag om met een persoonsgerichte aanpak jongeren uit jeugdzorg een gedegen start van hun volwassen leven te geven. Iedere jongere uit jeugdzorg die in deze gemeenten 18 wordt, zal pas worden “losgelaten” als op alle leefgebieden voldoende stappen zijn gezet. De geleerde lessen uit deze pilots worden betrokken bij de lessen die opgehaald worden in de aanpak toekomstgericht werken. De werkzame elementen worden vastgelegd en actief gedeeld met andere gemeenten en regio's, zodat deze kunnen worden opgeschaald. Hiervoor worden o.a. de platforms [iedereenondereendak.nl](https://www.iedereenondereendak.nl) en [16-27.nl](https://www.16-27.nl) benut.

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogr
Dak- en Thu
Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland
DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van he
thuis
Nede
maatwe
op alle

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

WAT
KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

- Actielijn 5: Helpende regels
- Maatwerk participatiewet

JULI-JANUARI 2020

G JANUARI-JULI 2021

rogramma
ngerenparticipatie

ge

erheid

en

ng en scholing

ng

PRIORITEITEN EN VERVOLG

REGIE INBEDDEN IN PILOTGEMEENTEN

Actielijn 1: preventie, nazorg en regie

Organiseren van regie sorteert effect: Het doel van een jongerenregisseur is dat er meer regie en samenhang is in de ondersteuning aan (dreigend) dak- en thuisloze jongeren. Zeker omdat deze jongeren vrijwel altijd te maken hebben met vragen op verschillende leefgebieden, is regie cruciaal. Betere regie leidt tot efficiëntere ondersteuning en is niet alleen beter voor de jongere maar bespaart maatschappelijke kosten doordat trajecten korter duren. In het bestuurlijk overleg van september jl., tussen de wethouders van de 14 pilotgemeenten en staatssecretaris Paul Blokhuis van VWS is het belang van de jongerenregisseur opnieuw onderkend.

In alle 14 pilotgemeenten wordt aan jongerenregisseur gewerkt: We ervaren het als zeer positief resultaat van het eerste anderhalf jaar Actieprogramma dat elk van de 14 pilotgemeenten aan de slag is met het beter organiseren en verbeteren van regie. Iedere lokale context kent zijn eigen dynamiek en uitdagingen en daarom is er geen sprake van een standaard aanpak die werkt. Wat telt is dat de intentie en het commitment er is. Met elkaar is afgesproken dat de komende periode verder geïnvesteerd wordt in de realisatie van de jongerenregisseur. De 'goed op weg'- gemeenten dienen als inspiratie voor anderen maar ook de andere voorbeelden worden gepubliceerd op ledereenondereendak.nl. Zodat de kennis en ervaring ook buiten de 14 gemeenten bekend gemaakt wordt. We blijven de uitwisseling van werkzame elementen tussen gemeenten onderling actief faciliteren omdat hier grote behoefte aan is.

Inbedden jongerenregisseur in aanpak toekomstgericht werken: Het Actieprogramma blijft daarnaast onverminderd inzetten op de verbinding van het traject over het toepassen van de jongerenregisseur met het Programma Zorg voor de Jeugd, het netwerk 16-27 en de lessen die er uit de pilots toekomstgericht werken komen. Langdurig maatwerk en continuïteit in de persoonlijke begeleiding die al start voor de leeftijd van 18 jaar is een belangrijke voorwaarde voor een soepele overgang.

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren
Kwalitatieve indicatoren

ZIJN?

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

VOORKOMEN EN OPLOSSEN VAN SCHULDEN

Actielijn 2: financiële bestaanszekerheid

Eerste hulp bij administratie door hulpverleners: Het kabinet heeft vanuit het actieplan Brede Schulden Aanpak een stevige agenda neergezet om schuldenproblematiek te voorkomen en op te lossen. Daarnaast maakt de inzet op schulden en armoede prominent onderdeel uit van de versnellingsmaatregelen Covid-19. Met betrekking tot de zorg en maatschappelijke opvang worden hulpverleners extra getraind op het tijdig signaleren en op orde krijgen van financiële problemen. Ook wordt door het verbeteren van de samenwerking Wmo aanbod en schuldhulpverlening ingezet op sneller oplossen van schulden. Op deze manier willen we 'de kloof' die er soms bestaat tussen sociale diensten enerzijds en de hulpverlening anderzijds, kleiner maken.

The Challenge aanpak schulden: Waar preventie en vroegsignalering te laat komen, is maatwerk en integraliteit in de ondersteuning van belang. In dit kader zijn de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Nijmegen en Arnhem samen met de ministeries van SZW en VWS de uitdaging aangegaan om met behulp van de CAK lijst (wanbetalers zorgverzekering) actief mensen met schulden op te zoeken met huisbezoeken. In Arnhem en Haarlem wordt specifiek ingezoomd op jongeren. Jongeren op deze lijst worden proactief benaderd om te bepalen welke (multi) problematiek speelt en welke integrale ondersteuning moet worden ingezet. In Arnhem denkt het Jongerenpanel mee met de gemeente hoe de schuldenaanpak voor jongeren het best kan worden opgezet. Momenteel loopt een effectmeting naar werkzame elementen van deze aanpak: wat werkt voor welke groep en wat niet? Dit resulteert in een praktische handreiking zodat ook andere gemeenten hiermee aan de slag kunnen.

Huisbezoeken jongeren met betalingsachterstanden: Hoe eerder financiële problematiek wordt gesignaleerd, des te beter. Onder dit motto wordt het gebruik van de CAK-lijst wanbetalers in 2021 door Zorgverzekeringslijn ook ingezet om de gehele doelgroep jongvolwassenen van 18, 19 en 20 jaar te benaderen met huisbezoeken. Op die manier hopen we jongeren sneller te ondersteunen en te voorkomen dat problematiek escaleert.

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van)
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren
Kwalitatieve indicatoren

Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

VERNIEUWENDE INTERVENTIES

Actielijn 2: financiële bestaanszekerheid Actielijn 3: persoonlijke ontwikkeling en scholing

Halverwege 2020 zijn in opdracht van VWS 8 organisaties gestart met het ontwikkelen en uitvoeren van vernieuwende lokale interventies. De organisaties richten zich op het beter ondersteunen van (dreigend) dak- en thuisloze jongeren. Kansfonds co financiert de projecten, waarvoor we het Kansfonds zeer dankbaar zijn.

Aan de ene kant richten de organisaties zich op persoonlijke ontwikkeling en scholing, en op life skills als zelfvertrouwen en empowerment. Zo worden sport, kunst en cultuur gebruikt om persoonlijke en sociale verandering bij (dreigend) dak- en thuisloze jongeren te realiseren. Allerlei interventies met als doel dat jongeren sterker in hun schoenen staan. Jongeren worden gestimuleerd

om hun talent te ontwikkelen en een actieve bijdrage te leveren aan wat ze voor zichzelf, anderen en hun directe omgeving dromen. Deze kennis en ervaring gebruikt om het beleid voor kwetsbare jongeren te verbeteren.

Aan de andere kant richten de organisaties zich op financiële bestaanszekerheid. Zo ontvangen 10 (dreigend) dak- en thuisloze jongeren via een van de trajecten gedurende een jaar intensieve begeleiding en een vast inkomen van €1050,- per maand. Samen met de Hogeschool Utrecht wordt onderzocht of dat (schuld)rust en bestaanszekerheid leidt tot snellere terugkeer in opleiding of werk. Een ander leertraject is vormgegeven vanuit het idee dat schuldproblemen worden opgelost door het werken aan gedragsverandering, zelfvertrouwen en zelfbewustzijn, bijvoorbeeld door jongeren kennis te laten maken met kunst en cultuur en het vergroten van bewustzijn en zelfvertrouwen door het maken van hun eigen 'MoneyStory'.

Kennisdelen en opschalen succesvolle aanpakken: In 2021 werken we toe naar het ophalen en breed delen van succesvolle werkwijzen en resultaten, zodat de methodes en werkwijzen ook (landelijk) opschaalbaar zijn. Daarnaast voeren alle organisaties actieonderzoek uit in relatie tot dak- en thuisloosheid. Zij worden hierin begeleid door Kansfonds en IPW. De organisaties delen onderling kennis en ervaringen, ook met de 14 pilotgemeenten.

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogra

Dak- en Thu

Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van h
thuis
Nede
maatw
op all

REFLECTIE OP

- 1 Kneipunten in (de uitvoer)
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren
Kwalitatieve indicatoren

Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

OPLEIDING EN STARTKWALIFICATIE

Actielijn 3: persoonlijke ontwikkeling en scholing

Samenwerking RMC intensiveren: We willen bedrijven, onderwijsinstanties en RMC's (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) uitdagen om zich er onverminderd voor in te spannen dat jongeren een opleiding gaan volgen en een startkwalificatie halen. Door in regio's nauw samen te werken met RMC's wordt dreigende dak- of thuisloosheid eerder gesignaleerd op school en kunnen juiste partijen worden ingeschakeld. Ook hebben RMC's een taak als het gaat om het toeleiden van jongeren die uitstromen uit jeugdzorg richting onderwijs of werk, en zullen de regionale RMC's worden betrokken bij pilots 18-/18+ in Groningen en Dordrecht.

Alternatieve leerroutes waaronder Praktijkleren: Voor een deel van de doelgroep is regulier onderwijssetting niet passend (meer). In het kader van de corona versnellingsmaatregelen covid-19 is door het kabinet een steun- en herstel pakket aangekondigd. Ook ontvangen RMC's de komende 2 jaar extra middelen om te investeren in het in beeld krijgen en begeleiden van oud-VSV'ers. Met praktijkleren, hybride leervormen of het behalen van (deel)certificaten op het MBO kunnen kansen voor dak- en thuisloze jongeren vergroot worden. De groep dak- en thuisloze jongeren valt vaak onder deze groep oud-VSV'ers. Streven is dat in 2021 in 10 arbeidsmarktregio's aan de slag wordt gegaan om de groep oud-VSV'ers beter toe te rusten op de toekomst. Vanuit het Actieprogramma zullen we daarom verbinding leggen tussen de 14 pilotgemeenten en de 10 nog te selecteren arbeidsmarktregio's. We trekken hierin gezamenlijk op met de pilotgemeenten, SZW, Ingrado, OCW. Tenslotte willen we in samenwerking met de MBO-raad en de MBO-brigade verkennen of het inrichten van een schakelperiode meerwaarde kan bieden aan jongeren die er een tijdje uit zijn geweest. In een dergelijke periode kunnen zij zich voorbereiden op een schoolse setting en worden begeleid in het maken van een juiste studiekeuze, voordat zij zich inschrijven bij een formele studierichting.

Actieag

Dit is een interactief document

Actieprogra

Dak- en Thu

Jongeren 20

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

Fors
van h
thuis
Nede
maatw
op all

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

DESIGN THINKING IN WOONCONCEPTEN

Actielijn 4: opvang en wonen

Vijf ontwerpteams aan de slag: Met subsidie van VWS en OCW heeft het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie een ontwerptraject ontwikkeld die de ontwikkeling van nieuwe woonconcepten voor (dreigend) dak- en thuisloze jongeren stimuleert. Sinds juli 2020 zijn de vijf beste ideeën van (interieur)architecten, stedenbouwkundigen en (social) designers gekoppeld aan gemeenten, jongeren (organisaties), lokale zorg- en onderwijsinstellingen, bewonerscollectieven, bedrijfsleven, en/of woningcorporaties. Zij zijn aan de slag met de volgende 5 ontwerp vragen:

- 1 In 'Volwaardige Participatie' wordt onderzocht hoe de allereerste opvang anders georganiseerd en vormgegeven kan worden zodat de doorlooptijd in de eerste opvang veel korter dan nu het geval is.
- 2 In team 'Huishonger' wordt onderzocht op welke wijze het mogelijk is om 're-startende' jongeren tijdelijk te huisvesten in verplaatsbare woningen op 1 tot 3 jaar braakliggend terrein.

- 3 Door team 'Woontuin' wordt onderzocht in hoeverre tuinen en groen een positieve bijdrage leveren voor hulpverlening, preventie, noodopvang en begeleiding naar huisvesting.
- 4 In 'Een nieuw fundament' wordt een aantal criteria ontwikkeld waaraan een geslaagd jongerenwoonproject moet voldoen. Hierbij is het uitgangspunt dat jongeren werken aan hun eigen fundament.
- 5 Team 'terug naar eigenwaarde' onderzoekt op welke wijze jongerenopvang- of jongerenhuisvestingslocaties waarde kunnen toevoegen aan de wijk of buurt. Soms leidt het openen van een nieuwe opvang plek voor 'probleemjongeren' tot weerstand in een buurt. Dit leidt tot stigma voor jongeren. Op welke wijze kan een ontwerp van een locatie concreet waarde toevoegen en versterkend bijdragen?

Oogsten en delen van resultaten ontwerptrajecten:

Informatie over het traject, resultaten en bijeenkomsten worden gedeeld via de nieuwsbrief, het online platform ledereenondereendak.nl en de website van het **Stimuleringsfonds Creatieve Industrie**. Naar verwachting worden het komende half jaar resultaten opgeleverd en kunnen deelnemende gemeenten met de opgedane inzichten en resultaten aan de slag in het realiseren en opschalen van innovatieve woonconcepten voor jongeren.

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

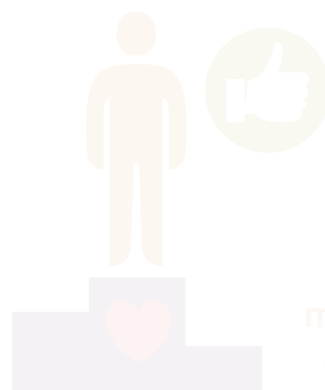
dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

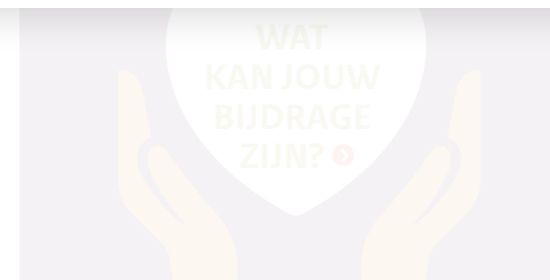

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

WAT
KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN?

PRIORITEITEN EN VERVOLG

HUISVESTING MET EN ZONDER BEGELEIDING

Actielijn 4: opvang en wonen

Realiseren extra woonplekken voor jongeren: Het is noodzakelijk het aandeel betaalbare huisvesting voor jongeren in de reguliere bouwproductie te vergroten. Wat hierbij gaat helpen, is het feit dat er de komende vijf jaar door corporaties 150.000 sociale huurwoningen gebouwd gaan worden, dankzij de vermindering verhuurderheffing nieuwbouw (RVV Nieuwbouw 2020). Het Actieprogramma stimuleert en is continu met gemeenten in gesprek om een deel van deze woningen onder de kwaliteitskortingsgrens (dus betaalbaar) en met voorrang toe te wijzen aan dak- en thuisloze jongeren. Er zijn voorbeelden van gemeenten waar het aandeel jongerenhuisvesting in het goedkoopste segment al substantieel is verhoogd. Daarnaast stimuleren we gemeenten opties te verkennen zoals flexwonen en alternatieven voor de opvang als bijvoorbeeld de inzet van hostels.

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Net op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Vorbreekmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- gangspunten en Borging Actieprogramma
- diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- ging geleerde lessen Actieprogramma
- Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verderbare informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid
  - Voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Leiding en startkwalificatie
- Actielijn 4: Opvang en wonen
  - Design thinking in woonconcepten
  - Huisvesting met en zonder begeleiding
  - Publiek-private samenwerking
  - Vastgoed omvormen in huisvesting
- Actielijn 5: Helpende regels
  - Maatwerk participatiewet

Actieagenda

4

AGENDA

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN?

- Kwantitatieve indicatoren
- Kwalitatieve indicatoren

PRIORITEITEN EN VERVOLG

PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING

Actielijn 4: opvang en wonen

Lancering Platform Woonplek om sneller opschaling van huisvesting voor dak- en thuisloze mensen te realiseren: Om huisvestingsprojecten mogelijk te maken, te versnellen en het huidig aantal woonplekken voor dak- en thuisloze mensen op te schalen, wordt in januari 2021 het Platform Woonplek gelanceerd. Deze publiek-private samenwerking wordt opgestart in opdracht van VWS en BZK, en uitgevoerd door Deloitte Real Estate en Society Impact.

Periodieke
rapportage
Tweede Kamer

van middelen, cofinanciering

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Net op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Vorbreekmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- gangspunten en Borging Actieprogramma
- diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- ging geleerde lessen Actieprogramma
- Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verderbare informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid
  - Voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Leiding en startkwalificatie

Actielijn 4: Opvang en wonen

- Design thinking in woonconcepten
- Huisvesting met en zonder begeleiding
- Publiek-private samenwerking
- Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels

- Maatwerk participatiewet

Actieagenda

Dit is een interactief document scroll en klik op de links

Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021

AANLEIDING

9.400

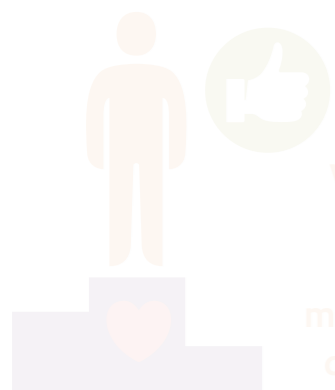
dak- en thuisloze jongeren
(18-27 jaar) in Nederland

DIT IS ONACCEPTABEL!

AMBITIE

Forse vermindering
van het aantal dak- en
thuisloze jongeren in
Nederland en bieden
maatwerk ondersteuning
op alle levensgebieden

REFLECTIE OP

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

Kwantitatieve indicatoren
Kwalitatieve indicatoren

PRIORITEITEN EN VERVOLG

VASTGOED OMVORMEN IN HUISVESTING

Actielijn 4: opvang en wonen

Leegstaand maatschappelijk vastgoed voor huisvestingsdoeleinden:

Samen met de brede aanpak dakloosheid en BZK zorgen we dat leegstaand vastgoed ingezet kan worden als onderdak voor (dreigend) dak- en thuislozen. Het Rijksvastgoedbedrijf gaat in opdracht van VWS als coördinerend departement inventariseren of leegstaand publiek vastgoed getransformeerd kan worden naar woonruimte voor (dreigend) dak- en thuislozen. De oplevering van een overzicht van leegstaand of overtollig vastgoed komt in december 2020 gereed. Het volgende half jaar wordt vervolgens bekeken of de panden geschikt worden gevonden voor huisvestingsdoeleinden, en wordt een match gemaakt tussen doelgroep en het beschikbaar geschikt bevonden vastgoed. Bij de totstandkoming van deze scan worden jongeren van het Jongerenpanel betrokken. Zij geven hun ideeën over welk type vastgoed al dan niet geschikt wordt geacht als (jongeren)huisvesting. Tenslotte zullen twee voorbeeld businesscases naar analogie van 'Skills in de Stad' gemaakt worden. Deze businesscases maken voor gemeenten inzichtelijk wat de (maatschappelijke) kosten en baten zijn als de inzet van leegstaand vastgoed wordt gecombineerd met een meer integrale aanpak in het sociale domein.

AGENDA

OPENDE ACTIVITEITEN JULI-JANUARI 2020

- Waardige jongerenparticipatie
- Let op jongerenregisseur
- Inspireren via online platform
- Voorbraakmethode toepassen
- BTI-jongeren

PRIORITEITEN EN VERVOLG JANUARI-JULI 2021

- Gangpunten en Borging Actieprogramma
- Diepen en verbreden (actieve) jongerenparticipatie
- Gicing geleerde lessen Actieprogramma
- Actielijn 1: Preventie, nazorg en regie
  - Verrijkbare informatie voor jongeren
  - Geleidelijke overgang van 18- naar 18+
  - Regie inbedden in pilotgemeenten
- Actielijn 2: Financiële bestaanszekerheid
  - voorkomen en oplossen van schulden
  - Nieuwende interventies
- Actielijn 3: Persoonlijke ontwikkeling en scholing
  - Leiding en startkwalificatie
- Actielijn 4: Opvang en wonen
  - Design thinking in woonconcepten
  - Huisvesting met en zonder begeleiding
  - Publiek-private samenwerking
  - Vastgoed omvormen in huisvesting

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet

PRIORITEITEN EN VERVOLG

MAATWERK PARTICIPATIEWET

Actielijn 5: helpende regels

In de praktijk brengen van de handreiking maatwerk in de participatiewet: Regels, of de uitvoering daarvan, mogen ondersteuning aan jongeren in een kwetsbare positie niet belemmeren. Waar regels wel als schurend worden ervaren, ondersteunen we de 14 pilotgemeenten, bijvoorbeeld bij het bieden van maatwerk binnen de Participatiewet. In dat kader hebben we samen met het ministerie van SZW Divosa de opdracht gegeven de 14 pilotgemeenten van het Actieprogramma te ondersteunen bij het toepassen van maatwerk binnen de Participatiewet. Er is een **handreiking** gemaakt om de mogelijkheden van maatwerk te verhelderen en onder de aandacht te brengen van de mensen in de uitvoering binnen de pilotgemeenten. Het gaat hierbij concreet om maatwerk met betrekking tot de vier weken zoektermijn, de jongerennorm tot 21 jaar en de kostendelersnorm.

Daarnaast is communicatiemateriaal ontwikkeld voor jongeren en hun ouders over bijvoorbeeld de kostendelersnorm. De afgelopen periode zijn mensen vanuit uitvoering en beleid van de 14 pilotgemeenten in een kennisbijeenkomst voorzien van handvatten om het maatwerk zoals benoemd in de handreiking in te zetten, zodat (dreigend) dak- en thuisloze jongeren merkbaar verschil ervaren in de praktijk.

Breed bekend en toepasbaar maken van maatwerk Participatiewet: Ons streven is dat het toepassen van maatwerk voor deze groep jongeren vaker wordt gebruikt dan nu het geval is. Het komende half jaar gaan we het gesprek hierover aan met alle gemeenten, door middel van het organiseren van bijeenkomsten. Het is de bedoeling dat ook gemeenten buiten het Actieprogramma toegerust worden op het aanbieden van maatwerk voor deze meest kwetsbare groep jongvolwassenen. Divosa zal deze bijeenkomsten gaan organiseren. Ook zal Divosa in opdracht van SZW en VWS werken aan het ontwikkelen van een rekentool, zodat uitvoerenden bij gemeenten eenvoudiger kunnen komen tot extra toelagen op de jongerennorm, indien een jongere geen ouders heeft om op terug te vallen voor levensonderhoud.

Verkennen nieuwe vorm van de kostendelersnorm:

Een veelgehoorde barrière is de kostendelersnorm. Uit onderzoek uitgevoerd door Significant is gebleken dat de kostendelersnorm niet een oorzaak is van dakloosheid. Echter is wel zichtbaar dat meer jongeren uit bijstandsgerechtigde gezinnen worden uitgeschreven na 21 jaar, dan dat bij jongeren uit niet-bijstandsgerechtigden gezinnen het geval is. In de **kabinetsreactie** op dit onderzoek is door SZW toegezegd dat verkend zal gaan worden of er op een andere manier naar de kostendelersnorm gekeken kan worden. Het voorbeeld van de 'mede-bewonersnorm' is hierbij genoemd. Hierbij wordt niet de hoofdbewoner gekort op de uitkering, maar de medebewoner. De komende periode zullen we nauw optrekken met SZW en input leveren vanuit het perspectief van dak- en thuisloze jongeren. Waar mogelijk nemen we hierin ook de input vanuit het Jongerenpanel mee.

- 1 Knelpunten in (de uitvoering van) regels
- 2 Maatschappelijke kosten en baten
- 3 Gezamenlijke maatschappelijke uitdaging

HOE METEN? >

- Kwantitatieve indicatoren >
- Kwalitatieve indicatoren >

KAN JOUW
BIJDRAGE
ZIJN? >

Vastgoed omvormen in huisvesting >

Actielijn 5: Helpende regels
Maatwerk participatiewet >